

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoCsp/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117225108
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117225108.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobkyne: Ľ. Č., J. XX.XX.XXXX, G. A. XXX, XXX XX W., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpenému Bobák, Bollová a spol., s. r. o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, o primerané finančné zadostučinenie 130,- Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 19Csp/322/2017-130 zo dňa 7. novembra 2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 130,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 28C/97/2014 je zrejmé, že spoločnosť Orange Slovensko, a. s., ako žalobca si žalobou doručenou súdu 10. januára 2014 uplatnila voči žalovanej (v tomto konaní žalobkyni) právo na zaplatenie sumy 195,19 Eur titulom neuhradenia cien za poskytnuté služby a sumy 130,- Eur titulom náhrady škody.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom z 09. júla 2014, č. k. 28C/97/2014-36 rozhodol tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému istinu vo výške 195,19 Eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 24. júla 2012 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti návrh zamietol, pričom poukázal na to, že žalovanému tým, že dodal žalobkyni telefón za zľavnenú cenu nevznikla škoda. K zníženiu majetku žalobcu poskytnutím telefónu v hodnote 165 Eur za akciovú cenu 35,- Eur došlo pri uzatvorení zmluvy a k tomuto zníženiu hodnoty majetku žalobcu došlo dobrovoľne na základe jeho rozhodnutia. Toto zníženie majetku nebolo dôsledkom protiprávneho konania žalovanej. Žalovaná následne porušila svoju zmluvnú povinnosť, a to nezaplatila cenu za poskytnuté služby a v súlade so zmluvou došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania. Samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže spôsobiť žalobcovi žiadnu škodu, lebo takýto predaj a takto dohodnutá kúpna cena sa neprieči žiadnej norme a takýmto postupom nie je porušená žiadna povinnosť ako prvý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 16. augusta 2014.

4. Súd prvej inštancie v danom prípade rozhodol o nároku žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v súvislosti s tým, že v pôvodnom konaní bola voči nej žaloba o zaplatenie 130,- Eur z titulu nároku na náhradu škody zamietnutá a v tej istej výške žiadala od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie.

5. Predmet sporu súd právne posúdil podľa ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

6. Súd po prehodnotení dôvodnosti nároku v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu dospel k záveru, že ak primerané finančné zadosťučinenie má byť inštitútom, ktorý slúži na ochranu spotrebiteľa, aby bol účinným a odradzujúcim prostriedkom ochrany pred takýmito konaniami dodávateľa, ktoré sú porušením jeho práv alebo povinností, s tým, že by mal tento inštitút sledovať aj akúsi reparačnú a satisfakčnú funkciu a jeho účelom je určitým spôsobom aj potrestať dodávateľa za protiprávne konanie, ktorým bol spôsobilý spôsobiť škodu spotrebiteľovi a nebyť aktívneho konania spotrebiteľa, bol by túto škodu na úkor spotrebiteľa získal, je nárok žalobkyne dôvodný. Súd preto považoval nárok žalobkyne v celom rozsahu za dôvodný a výšku uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia za primeranú okolnostiam veci samotnej a charakteru porušenia spotrebiteľského práva vo vzťahu k žalobkyni.

7. Po citácii ustanovení § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd o trovách konania rozhodol s ohľadom na plný úspech žalobkyne vo veci tak, že jej priznal voči žalovanému nárok na 100% náhradu trov konania.

8. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie nevyhodnotil všetky okolnosti daného prípadu, pretože vôbec neprihliadol na rozsah porušenia zmluvných povinností zo strany žalobkyne počas trvania zmluvného vzťahu medzi stranami sporu. Tvrdil, že pri rozhodovaní o výške nároku na primerané finančné zadosťučinenie je nutné prihliadať na správanie sa žalobkyne počas trvania zmluvného vzťahu. Podľa jeho názoru ak porušenie zmluvných povinností zo strany žalobkyne prevyšuje žalovaným uplatnený nárok na náhradu škody, je priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni v rozsahu 130,- Eur nedôvodné a v rozpore s dobrými mravmi. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania.

9. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného v súdom určenej lehote nevyjadrila.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Nakoľko žalovaný napadol rozsudok v celom rozsahu, odvolací súd podrobil súdnemu prieskumu výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 130,- Eur a výrok o trovách konania.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

14. Odvolací súd poukazuje na správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, vrátane právnej kvalifikácie priznaného nároku. Preto s poukazom na ust. § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a len k odvolacím námietkam žalovaného navyiac uvádza nasledovné.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

16. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porovnaj najmä používanie adjektíva „odradzujúci“).

17. Inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy tak môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

18. Odvolací súd konštatuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28C/97/2014 žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie povinnosti tak, ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Okresný súd Prešov rozsudkom, č. k. 28C/97/2014-36 z 9. júla 2014 zamietol žalobu žalobcu (teraz žalovaného) v časti, v ktorej si uplatňoval náhradu škody vo výške 130,- Eur z dôvodu, že k zmenšeniu jeho majetku poskytnutím telefónu v hodnote 165,- Eur za akciovú cenu 35,- Eur došlo pri uzavretí zmluvy, a to dobrovoľne, na základe jeho rozhodnutia. Nemožno mať preto pochybnosti o tom, že žalobkyni podľa citovaného ustanovenia vznikol voči žalovanému nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd konštatuje, že ani právna úprava účinná v čase uplatnenia nároku žalovaného nevyžadovala pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie vznik ujmy spotrebiteľa; postačovala totiž len hrozba vzniku ujmy. Je zrejmé, že žalobkyni takáto ujma hrozila, keďže na základe dodatku k zmluve o pripojení - č. zmluvy M. zo 16. októbra 2010 sa žalovaný mohol domáhať vymoženía plnenia z tohto dodatku, na ktoré nemal nárok a takéto plnenia aj reálne od spotrebiteľky vymôcť.

19. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, podľa ktorého porušenie zmluvných povinností zo strany žalobkyne prevyšuje ním uplatnený nárok na náhradu škody, toto pre posúdenie uplatneného nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je právne relevantné. Navyše žalovaný si už úspešne uplatnil voči žalobkyni nárok na úhradu ceny poskytnutých telekomunikačných služieb vo výške 195,19 Eur v konaní vedenom pod sp. zn. 28C/97/2014. Napriek spomenutému argumentu žalovaného faktom zostáva, že samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže spôsobiť žalovanému žiadnu škodu, lebo takýto predaj a takto dohodnutá kúpna cena sa neprieči žiadnej norme a takýmto postupom nie je porušená žiadna povinnosť ako prvý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu je nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa daný.

21. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd považuje sumu 130,- Eur za primeranú. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 130,- Eur, ktoré je podľa názoru odvolacieho súdu adekvátnym vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

22. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana mala v odvolacom konaní plný úspech, teda má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).